

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
HESAP UZMAN YARDIMCILIĞI
GİRİŞ SINAVI

MALİYE

Sınav Tarihi ve Saati : 12 Mayıs 2007 – 14.30
Sınav Süresi : 3 (üç) saat
Not : a) Sorular cevap kitapçığı ile birlikte iade edilecektir.
b) Her soru 2,5 puandır.

SORULAR

SORU I- Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

- a) Torba Bütçe
- b) Harcama Yetkilisi
- c) Transfer Harcamaları Çarpanı
- d) Mali Kaldıraç
- e) Gizli Artan Oranlı Vergi Tarifesi

SORU II- *“Vergi, insandan hayatın sürdürülmesi için gerekli olanı istemekten kaçınılmalıdır; zira devletçe açlığa bırakılan bir kimseye, devletin kendisine sağladığı çıkardan söz etmek gülünçtür.”* (Sismondi)

a) Sismondi'nin yukarıdaki görüşüne uygun olarak bir vergi sisteminde uygulanabilecek vergileme yöntemleri (teknikleri) nelerdir? Kısaca açıklayınız.

b) Söz konusu görüş doğrultusunda, vergi sistemimizde son zamanlarda hangi düzenlemeye yer verilmiştir? Bu düzenlemeyi, lehindeki ve aleyhindeki argümanları da irdelemek suretiyle anlatınız.

SORU III- A ülkesindeki sigara fabrikaları kamuya ait tek bir şirket tarafından işletilmektedir. Yürürlükteki yasalar gereğince özel sektörün bu ülkede sigara fabrikası kurması yasaktır. Devlet, sigara tüketimini azaltarak toplumu sigaranın verdiği zararlardan korumak ve sigara kaynaklı hastalıkların tedavisinde kullanılacak bir fon yaratmak amacıyla tüketim vergisi almayı planlamaktadır. *Bu amaçla satılan her paket başına maktu vergi koymak veya sigaranın satış fiyatının belli bir oranında vergi almak tercihiyle karşı karşıya kalmıştır.*

Söz konusu koşullar altında, devletin hedeflerine ulaşabilmesi için hangi türden bir tüketim vergisi uygulanması daha yararlı olabilecektir? Bu sonucu etkileyecek faktörler nelerdir? Şekil yardımıyla tartışınız.

SORU IV- Faiz oranlarının piyasa koşulları altında belirlendiği Y ülkesinde, bütçe açıkları, yurt içindeki ticari bankalar ile diğer mali kuruluşlardan borçlanılarak kapatılmaktadır. Söz konusu ülkede merkezi yönetimine ait 6 yıllık bütçe gerçekleştirmeleri aşağıdaki Tabloda gösterilmiştir. (Tabloda yer alan rakamlar ilgili kalemlerin parasal

büyüküklerini, parantez içindeki rakamlar ise bu tutarların Gayri Safi Yurt İçi Hasıla içindeki payını ifade etmektedir.)

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
BÜTÇE GİDERLERİ	51.344 (41,2)	86.972 (48,7)	119.604 (43,1)	141.248 (39,3)	152.093 (35,3)	159.687 (32,8)
<i>Faiz Hariç Bütçe Giderleri</i>	30.920 (24,8)	45.934 (25,7)	67.876 (24,5)	82.721 (23,0)	95.601 (22,2)	114.007 (23,4)
<i>Faiz Giderleri</i>	20.424 (16,4)	41.038 (23,0)	51.728 (18,6)	58.527 (16,3)	56.491 (13,1)	45.680 (9,4)
BÜTÇE GELİRLERİ	38.228 (30,7)	58.417 (32,7)	79.420 (28,6)	101.037 (28,1)	122.919 (28,6)	152.784 (31,4)
<i>Vergi Gelirleri</i>	30.098 (24,2)	44.473 (24,9)	61.713 (22,2)	84.832 (23,6)	100.342 (23,3)	119.627 (24,6)
<i>Vergi Dışı Gelirler</i>	8.130 (6,5)	13.944 (7,8)	17.707 (6,4)	16.205 (4,5)	22.577 (5,2)	33.157 (6,8)
BÜTÇE DENGESİ	-13.116 (-10,5)	-28.555 (-16,0)	-40.184 (-14,5)	-40.210 (-11,2)	-29.173 (-6,8)	-6.903 (-1,4)
FAİZ DIŞI BÜTÇE FAZLASI	7.308 (5,9)	12.483 (7,0)	11.543 (4,2)	18.317 (5,1)	27.318 (6,3)	38.777 (8,0)

Bu bilgileri dikkate alarak aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

a) Enflasyon oranları 2000 yılı sonunda % 55 düzeyindeyken 2005 yılı sonunda % 8 düzeyine inmiştir. Tablodaki verilere göre, enflasyonun düşürülmesi amacıyla ekonomi yönetiminin ülkede nasıl bir maliye politikası izlemiştir? Tartışınız.

b) Hükümet bütçe açıklarının tamamını yurt dışı piyasadan borçlanarak kapatmış olsaydı, Tablodaki verilerde nasıl bir değişme olurdu? Gerekçeleriyle anlatınız.

c) Ülkede faiz dışı bütçe fazlasının sürekli olarak yüksek tutulmasının yarattığı ekonomik ve mali sonuçlar neler olabilir? Tartışınız.